

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/44/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314203297
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2314203297.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci žalobcu: C. R. O., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XX, D., zastúpená splnomocnenou zástupkyňou W. B., bytom E. XXXX, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO 35 807 598, právne zastúpený JUDr. Katarínou Hegedüsovou, advokátkou, so sídlom Bratislava, Majerníkova 3/A, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 15. februára 2018, č.k. 30C/72/2014-245, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch potvrdzuje.
- II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 1.116 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, vo zvyšnej časti konanie zastavil a žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ust. § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 1, ods. 5, § 107 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), § 4 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z. a § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, ods. 2, a § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z., vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žaloba, ktorou sa žalobkyňa v znení jej upresnení (naposledy dňa 3.12.2015) domáhala zaplattenia sumy 1.116,- eur, bola podaná dôvodne. Po prvý raz o žalobe rozhodol tunajší súd rozsudkom č. k. 30C/72/2014-194 zo dňa 3.12.2015 tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 1.116,- eur, ktorý ale odvolací súd na základe odvolania žalovaného uznesením č. k. 11Co/249/2016-219 zo dňa 29.5.2017 zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že sa nevysporiadal s procesnými návrhmi žalobkyne. Pokiaľ ide o vecné výhrady žalovaného obsiahnuté v odvolaní, odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením povahy úverovej zmluvy ako spotrebiteľskej a tiež právnym posúdením premlčania žalovaných nárokov.

3. Súd prvej inštancie po vrátení veci rozhodol najskôr o procesných návrhoch žalobkyne, ktorá viacerými podaniami žalobu pozmenila a napokon ustálila žalobu tak, že sa domáhala iba zaplattenia sumy 1.116,- eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Súd dokazovaním zistil, že dňa 14.8.2009 uzavrel žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník úverovú zmluvu č. 408600018, podľa ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver 800,- eur a dňa 9.9.2010 uzavreli úverovú zmluvu č. 408600338, podľa ktorej jej žalovaný tiež poskytol úver 800,- eur. V oboch zmluvách zmluve nie je uvedený úrok, iba výška poplatku 772,- eur bez jeho konkretizácie a uvedenia RPMN, ako aj priemernej hodnoty RPMN. Uvedené zmluvy

o spotrebiteľskom úvere neobsahujú obligatórne náležitosti v zmysle citovaných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch (údaj o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, o RPMN a priemernej hodnote RPMN), teda sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, čím žalobkyni vznikla povinnosť iba vrátiť sumu poskytnutého úveru. Súd prvej inštancie uviedol, že je z jeho činnosti zrejmé, že žalovaný vykonáva svoju podnikateľskú činnosť v predmete poskytovania spotrebiteľských úverov. Zmluvy o úvere č. 408600018 a č. 408600338 uzatvorené medzi stranami, spĺňajú všetky znaky spotrebiteľskej zmluvy v súlade s ust. § 52 a nasledujúcich OZ, keďže žalobkyňa ako spotrebiteľ nemohla individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzatvorenie úverovej zmluvy a sú zároveň zmluvami o spotrebiteľskom úvere uzatvorenými podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný bol v čase uzavretia zmluvy v postavení veriteľa a zároveň dodávateľa (§ 2 písm. b) ZoSÚ v spoj. s § 52 ods. 3 OZ) s poukazom na predmet podnikania a žalobkyňa bola v postavení spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní úverovej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (táto okolnosť z pripojených zmlúv nevyplýva a žalovaný ako dodávateľ opak tohto postavenia žalobkyne nepreukázal žiadnymi dôkazmi). Na základe zmluvy o úvere č. 408600018 bola žalobkyňa povinná vrátiť poskytnutý úver 800,- eur zvýšený o poplatok 772,- eur, pričom k predmetnej úverovej zmluve uhradila celkovo 1.572,- eur (1.179 + 393). Keďže úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, je plnenie v sume 772,- eur, ktoré žalovaný od žalobkyne vyžadoval a nakoniec aj prijal, plnením bez právneho dôvodu, a teda ide o bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré musí žalovaný vydať. Pokiaľ ide o zmluvu o úvere č. 408600338, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver 800,- eur za poplatok 772,- eur, žalobkyňa k predmetnej úverovej zmluve uhradila celkovo 1.144,- eur (zrážky zo mzdy 751,- eur + úhrady 393,- eur) a keďže sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, je plnenie v sume 344,- eur, ktoré žalovaný od žalobkyne prijal, plnením bez právneho dôvodu, a teda ide o bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré musí žalovaný vydať. Vynechanie údajov o RPMN zároveň možno považovať za nekalú prax, pretože žalovaný tak neumožnil žalobkyni spoznať jeden z najdôležitejších údajov, z ktorého jej má byť zrejmá výhodnosť úveru na trhu. Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú žalovaným, súd aplikoval na premlčanie ustanovenie § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, aj s poukazom na vyslovený názor odvolacieho súdu v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení a námietku premlčania nepovažoval za dôvodnú. Žalobe preto v celom rozsahu vyhovel, považujúc ju za dôvodnú a vo zvyšnej časti konanie zastavil, vzhľadom na dispozičný prejav žalobkyne ešte pred otvorením pojednávania. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, 256 ods. 1, § 396 ods. 3 v spoj. s § 262 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalobkyni náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej žiadne preukázateľné trovy v konaní nevznikli.

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný (podľa obsahu okrem zastavujúceho výroku), majúci za to, že súd svoj rozsudok nedostatočne odôvodnil, najmä sa nevysporiadal s argumentáciou žalovaného a iba nekriticky prevzal argumentáciu žalobcu, čím odňal žalovanému možnosť konať pred súdom. Súd nesprávne právne posúdil vzťah ako spotrebiteľský, pričom žalobca svojím podpisom potvrdil, že peňažné prostriedky použije na účel zamestnania, teda nemá postavenie spotrebiteľa, pričom dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalobcu, ktorý ho však neuniesol. Žalovaný dáva do pozornosti rozsudok OS Bratislava V sp.zn. 10 Csr/2/2016 a tiež rozsudok Najvyššieho súdu Spolkovej republiky Nemecko zo dňa 22.12.2004 sp.zn. VIII Zr 91/04, podľa ktorého ak spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom, napr. preto, že inak by druhá strana spotrebiteľskú zmluvu neuzatvorila, je potrebné takýto záväzok posudzovať ako obchod a nie ako spotrebiteľskú zmluvu, nakoľko treba chrániť dobrú vieru dodávateľa. Dôležité je, na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel žalobca finančné prostriedky naozaj použil. Bol to práve žalobca, kto inicioval uzavretie zmluvy v danej podobe tým, že dobrovoľne uvádzal údaje týkajúce sa účelu poskytnutých peňažných prostriedkov a to, že neskôr došiel k záveru, že je pre neho zmluva subjektívne nevýhodná, nemôže byť na ujmu žalovaného. Žalobca teda nemá postavenie spotrebiteľa a je bezpredmetné skúmať, či zmluva o úvere obsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pretože ide o nepomenovanú zmluvu podľa Obchodného zákonníka. Žalovaný má navyše za to, že je tu neodstrániteľná prekážka konania, ktorú predstavuje existencia veci rozhodnutej, a súd mal konanie zastaviť, keďže o podmienkach, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere č. 408600338 alebo jej časti (teda či zmluva je bezúročná a bez poplatkov alebo nie je) už bolo rozhodnuté dňa 12.9.2011 rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., Bratislava, pod sp.zn. SR 08714/11, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť. Ďalej odvolateľ namietal premlčanie s tým, že požadovaný nárok žalobcu zo zmluvy o úvere č. 408600018 sa premlčal v subjektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu dňa 14.12.2011, nakoľko posledná splátka premlčaná v subjektívnej premlčacej lehote bola uhradená dňa 14.12.2009 a žalobca svoj návrh na súde uplatnil až dňa 12.5.2015. Žalobcovi zo zmluvy o úvere subjektívna premlčacia lehota začala plynúť odo

dňa 14.12.2009, vzhľadom k skutočnosti, že od 14.12.2009 (uhradením istiny vo výške 800 eur) mal vedomosť o bezdôvodnom obohatení, nakoľko žalovanému uhradil sumy nad rámec istiny, ktorým sa hradili úroky a poplatky. Požadovaný nárok žalobcu zo zmluvy o úvere č. 408600338 sa stal premlčaným v subjektívnej premlčacej lehote v rozsahu 13 eur dňa 19.4.2015. Žalovaný ďalej dôvodil, že skutočná vedomosť žalobcu o tom, kto na jeho úkor získal majetkový prospech a v akej výške, predstavuje vedomosť o rozhodujúcich skutkových okolnostiach. Zákon o spotrebiteľských úveroch sa stal známy pre každého vyhlásením v Zbierke zákonov a treba preto vychádzať z toho, že žalobca v čase uzavretia zmluvy sa dozvedel, že ak v zmluvách chýbajú obligatórne náležitosti požadované zákonom, úver je bezúročný a bez poplatkov, takže tvrdenie žalobcu, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel až po vysvetlení, ktoré mu podal právny zástupca je účelové. Poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo 67/2011 ako aj 5 Cdo 121/2009. Ako vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 169/2017, pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie „skutkového stavu“ (teda nie posúdenie jeho právnej kvalifikácie). Žalobca teda od svojho právneho zástupcu získal iba vedomosť o právnom posúdení veci, čo však nemožno stotožniť s dozvedením sa rozhodujúcich skutkových okolností, pre účely zistenia vzniku bezdôvodného obohatenia. Subjektívna lehota teda začala plynúť zaplatením príslušnej splátky úveru nad rámec zákonom ustanovenej povinnosti, v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 Cdo 67/11 a tiež na názor Krajského súdu v Nitre vyslovený v obdobnej právnej veci vedenej pod sp.zn. 6Co/562/2015 a tiež Krajským súdom v Trenčíne v rozhodnutí sp.zn. 17Co/372/15. Vzhľadom k uvedenému žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

5. Žalobkyňa považovala napadnutý rozsudok za správny a navrhla, aby ho odvolací súd potvrdil.

6. Žalovaný v odvolacej replike na podanom odvolaní zotrval. Zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon a nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaný. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívaní praxi žalovaného pri uzatváraní zmlúv o úvere, ale bolo by nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzatvorenia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy, skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 30C/72/2014 bolo zaplatenie sumy 1.116 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré mal získať žalovaný tým, že na základe úverových zmlúv, uzavretých so žalobkyňou, tento obdržal od žalobkyne aj plnenie bez právneho dôvodu. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým žalobe v celosti vyhovel a závislý výrok o trovách konania. Výrok súdu týkajúci sa čiastočného zastavenia konania nebol odvolaním dotknutý.

9. Odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov, jeho výsledky správne vyhodnotil a dospel aj k správny právny záverom o dôvodnosti podanej žaloby. Po preskúmaní obsahu napadnutého rozhodnutia, obsahu spisového materiálu a podaného odvolania ani odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. K odvolacím argumentom žalovaného však uvádza nasledovné:

10. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal výhradou žalovaného, podľa ktorej súd nemal vo veci vôbec konať pre existenciu neodstrániteľnej prekážky konania a to prekážky veci rozhodnutej (res iudicata), pre ktorú bolo treba konanie zastaviť. Ako dôvod žalovaný uviedol tú skutočnosť, že vo veci bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorým veriteľovi nároky z predmetnej úverovej zmluvy priznal. Z obsahu spisu potom vyplýva, že rozhodcovský súd vo veci vydal rozsudok na základe rozhodcovskej zmluvy, uzavretej

v súvislosti s predmetnou úverovou zmluvou, podpísanou v rovnaký deň ako úverová zmluva. Tak ako úverová zmluva, aj rozhodcovská zmluva má typizovanú formulárovú podobu pripravenú veriteľom, do ktorej sa k údajom o dlžníkovi dopísalo iba číslo úverovej zmluvy a dátum jej uzavretia. Z predtlačeneho textu rozhodcovskej zmluvy (čl. II.) vyplýva dohoda zmluvných strán o tom, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde, rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Žalovaný nepreukázal osobitné vyjednanie rozhodcovskej doložky v rozhodcovskej zmluve. Žalobkyňa po jej predložení na podpis, nemohla nijako ovplyvniť jej obsah, túto mohla len ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým jej podmienkam, pričom uvedenú zmluvu uzavrela v stave zníženej bdelosti, keď jej motiváciou a vôľou bolo uzavrieť úverovú zmluvu a získať peňažné prostriedky. Rozhodcovská zmluva iba zdanlivo dáva žalobkyni ako spotrebiteľovi možnosť výberu medzi všeobecným súdom a rozhodcovským súdom a v podstate znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ podal žalobu na rozhodcovskom súde, pričom vzhľadom na podstatu úverového plnenia žalovaného ako veriteľa je viac ako pravdepodobné, že subjektom, ktorý bude uplatňovať svoje nároky pred povolaným orgánom, bude práve on a povolaným orgánom pre možné efektívnejšie dovolanie sa svojho nároku, bude rozhodcovský orgán, takže spotrebiteľ bude nútený podrobiť sa začatému rozhodcovskému konaniu na rozhodcovskom súde. Odvolací súd preto uzatvára, že rozhodcovská doložka je neplatná, pretože núti spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, pričom takéto dojednanie bolo opakovane súdmi Slovenskej republiky vyhlásené za neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy a v tomto smere je judikatúra už ustálená. Na základe neplatnej rozhodcovskej doložky nemohla byť založená právomoc rozhodcovského súdu a vydaný rozhodcovský rozsudok je nulitným právnym aktom, ktorý prekážku veci rozhodnutej nevytvára.

11. K ďalšej argumentácii žalovaného odvolací súd uvádza, že v danej veci nebol dôvod nesúhlasiť so záverom súdu prvej inštancie o posúdení predmetných záväzkových vzťahov medzi stranami sporu vzhľadom na ich povahu ako vzťahov spotrebiteľských (§ 52 a nasl. OZ), uzavretých podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv. Námietka odvolateľa o nesprávnom posúdení vzťahu ako spotrebiteľského, údajne z dôvodu, že predsa sám žalobca svojím podpisom potvrdil, že peňažné prostriedky použije na účel zamestnania a teda nemá postavenie spotrebiteľa, sa ukázala ako neopodstatnená.

12. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravoval Občiansky zákonník účinný v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 52. Podľa tohto ustanovenia spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Obdobným spôsobom bola osoba spotrebiteľa definovaná v Zákone o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny.

13. Úver poskytnutý žalobkyni žalovaným túto charakteristiku spĺňa. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo žalovaným preukázané, že by úver poskytol žalobkyni za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, keďže tvrdenie žalobkyne, že konala ako spotrebiteľka, ktoré vyplýva aj z obsahu predložených úverových zmlúv, nevyvrátil žiadnym relevantným dôkazom. Z textu predložených úverových zmlúv, ktoré sú typickými formulárovými zmluvami vopred pripravenými dodávateľom vyplýva, že žalobkyňa ako dlžníka bola označená v oboch zmluvách ako fyzická osoba, identifikovaná menom, priezviskom, rodným číslom a trvalým bydliskom. V zmluve sa okrem iného síce nachádza ustanovenie, v ktorom dlžník prehlasuje, na aký účel sú finančné prostriedky poskytnuté - kde sú na výber kolónky so 4 možnosťami (výkon zamestnania, výkon povolania, výkon podnikania, alebo iný účel), avšak v prípade predmetných dvoch

zmlúv žiadna z týchto možností vyznačená nie je, takže účel poskytnutia finančných prostriedkov zo zmluvy nevyplýva. Pokiaľ teda žalovaný tvrdil, že dlžník svojim podpisom na zmluvách potvrdil, že peňažné prostriedky použije na účel zamestnania, toto jeho tvrdenie nezodpovedá obsahu žalobkyňou predložených zmlúv ako listinných dôkazov, ktorých pravosť žalovaný nespochybňoval. V zmluve teda účel poskytnutia úverových prostriedkov uvedený nie je a žalobkyňa v žalobe ako dôvod uzavretia predmetných úverových zmlúv uviedla skutočnosť, že sa nachádzala v zlej finančnej situácii, kedy bola nútená požičať si finančné prostriedky na uspokojovanie každodenných potrieb, na pojednávaní potom upresnila, že poskytnuté peňažné prostriedky použila na úhradu dlhov na plyne a elektr. energii. Je teda zrejmé, že odvolacia argumentácia žalovaného neobstojí, keďže výsledky vykonaného dokazovania nesporne potvrdzujú spotrebiteľský charakter predmetných úverových zmlúv.

14. Zhodne s názorom súdu prvej inštancie preto aj odvolací súd uzavrel, že zmluvy o úvere sú spotrebiteľskými zmluvami v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka <. a žalobkyňi je dôvodné priznať postavenie spotrebiteľa. S ohľadom na uvedené potom zmluva o úvere č. 408600018 zo dňa 14.08.2009 zároveň predstavuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 <. Z. z. o spotrebiteľských úveroch a zmluva o úvere č. 408600338 zo dňa 09.09.2010 predstavuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z.. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že posudzované zmluvy neobsahujú viaceré obligatórne náležitosti podľa citovaných zákonov, ktorých neuvedenie zákon o spotrebiteľských úveroch postihuje tým, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a správne tiež prvoinštančný súd potom vychádzal z toho, že pokiaľ žalobkyňa žalovanému plnila i nad rozsah súm, ktoré jej boli skutočne poskytnuté, plnila bez právneho dôvodu, čím na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré je tento povinný vydať.

15. Žalovaný namietal aj spôsob, akým sa súd prvej inštancie vysporiadal s ním vznesenou námietkou premlčania uplatnených nárokov. Mal za to, že nároky zo zmluvy o úvere č. 408600018 sa premlčali v celom rozsahu v subjektívnej premlčacej lehote dňa 14.12.2011, keďže táto začala plynúť od 14.12.2009, kedy bola uhradená posledná splátka a z druhej úverovej zmluvy č. 408600338 je podľa názoru odvolateľa premlčaný nárok v sume 13 eur v subjektívnej premlčacej lehote dňa 19.4.2015. Žalovaný pri takomto posúdení vychádza z toho, že subjektívna lehota začala plynúť zaplatením príslušnej splátky úveru nad rámec zákonom ustanovenej povinnosti.

16. Podľa § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

17. Aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, musí toto právo najskôr vzniknúť. Z vykonaného dokazovania mal aj odvolací súd za preukázané, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniklo. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr než objektívna premlčacia doba. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Zatiaľ čo pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne (fakticky) došlo, pokiaľ ide o premlčaciu lehotu subjektívnu odvolací súd pripomína, že o tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie až vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške (objektívne vyčíslenej v peniazoch), že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde. Pre počiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je rozhodujúca skutočná, a nie predpokladaná znalosť okolností uvedených v ust. § 107 ods. 1. OZ, teda nestačí len možnosť sa uvedené dozvedieť, ale rozhodujúce je, kedy sa tak skutočne stalo.

18. V preskúmvanej veci žalobkyňa uviedla, že až v septembri 2012 sa dozvedela o tom, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil a to vtedy, keď jej bolo doručené oznámenie žalovaného zo dňa 23.08.2012 o spísaní zápisnice k návrhu na vykonanie exekúcie. V uvedenom oznámení (ktoré žalobkyňa predložila súdu ako listinný dôkaz) ju žalovaný upozorňuje, že vzhľadom na skutočnosť, že do dnešného dňa nespĺnila voči nemu svoj splatný záväzok, využil právo domáhať sa splnenia formou exekúcie a zároveň žalobkyňu upozornil, že spísaním zápisnice pred exekútorským úradom jej vznikli aj ďalšie trovy, ktoré bude musieť uhradiť. Žalobkyňa po doručení uvedeného oznámenia sa poradila s osobou znalou práva, či má žalovaný na vymáhané sumy nárok a až tak sa skutočne

dozvedela, že sa bezdôvodne na jej úkor obohatil. Aj keď žalobkyňa súdu nepreukázala, ktorý presne deň po doručení tohto oznámenia nadobudla skutočne vedomosť o tom, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil, nemohlo k tomu dôjsť skôr než 23.08.2012, keďže práve uvedené oznámenie z 23.08.2012 vzbudilo pochybnosti žalobkyne o tom, či plneniami požadovanými žalovaným nedochádza k jeho obohacovaniu na jej úkor. Hoci reálne až následne, teda po tomto dátume, žalobkyňa takto získanú pochybnosť premenila na skutočnú vedomosť o bezdôvodnom obohatení (po konzultovaní s osobou znalou práva), odvolací súd preto ustálil, že pokiaľ najskorší do úvahy prichádzajúci deň získania vedomosti o bezdôvodnom obohatení mohol nastať až po obdržaní tohto oznámenia od žalovaného, potom subjektívna dvojročná premlčacia lehota ku dňu podania žaloby na súde dňa 13.02.2014 neuplynula. Žalovaný v konaní nepreukázal, že by žalobkyňa mala vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia skôr a odvolací súd sa nestotožnil s jeho názorom, že skutočná vedomosť žalobkyne o bezdôvodnom obohatení žalovaného tu vzhľadom na v tom čase platný zákon o spotrebiteľských úveroch bola už v čase uzavretia zmluvy (vychádzajúc zo zásady, že každému sa tento zákon stal známy vyhlásením v Zbierke zákonov a už v tom čase teda podľa žalovaného musela vedieť, že ak v zmluvách chýbajú obligatórne náležitosti požadované zákonom, úver je bezúročný a bez poplatkov). Takáto konštrukcia žalovaného je ťažko uveriteľná, bolo by totiž nelogické, aby spotrebiteľ splácal úver, o ktorom je presvedčený, že je bezúročný a bez poplatkov, teda, že by žalobkyňa, pokiaľ by už v čase uzavretia úverovej zmluvy bola mala skutočnú vedomosť o skutkových okolnostiach, z ktorých si vedela vyvodiť bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, napriek tomu žalovanému poskytovala plnenie, ktorým mu umožňovala bezdôvodne sa obohacovať.

19. Správnym bol aj záver prvoinštančného súdu o vzniku úmyselného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, v dôsledku čoho sa inak 3-ročná objektívna premlčacia doba predĺžila na 10 rokov odo dňa, kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo. Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu v predmete činnosti poskytovanie úverov a teda bolo jeho povinnosťou poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V čase uzatvorenia predmetných zmlúv platila v právnom poriadku SR už niekoľko rokov právna úprava vyslovene vyžadujúca uvádzať v zmluvách o spotrebiteľskom úvere obligatórne náležitosti, medzi ktoré patrili aj údaj o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, údaj o RPMN a priemernej hodnote RPMN, napriek tomu v uzavretých zmluvách tieto údaje chýbajú. Je preto dôvodné predpokladať, že žalovaný minimálne vedel, že neuvedením takýchto podstatných údajov priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere nastane zákonom predpokladaná sankcia, že veriteľ nebude môcť od dlžníka žiadať úrok z úveru ani iné poplatky, a pre prípad, že tak urobí, bol s uvedenou sankciou uzročený (čo je nepriamy úmysel). Konanie žalovaného pri uzatváraní predmetných úverových zmlúv tak nebolo súladné s dobrými mravmi, žalovaný vedome nerešpektoval svoje povinnosti stanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch a preto takéto jeho konanie nemožno hodnotiť inak, ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Žalovaný tak zneužil svoje silnejšie postavenie voči spotrebiteľovi pri uzatváraní daných spotrebiteľských zmlúv a od žalobkyne prijal plnenia, na ktoré nemal právny nárok a to napriek tomu, že vo vzťahu k nemu už bolo vydané množstvo rozhodnutí súdov, ktoré ho na sústavné porušovanie zákona o spotrebiteľských úveroch neuvádzaním zákonom požadovaných náležitostí v spotrebiteľských zmluvách upozorňovali. Úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne pritom bol daný už od uzatvorenia oboch zmlúv, ktorých návrh koncipoval on sám, bez možnosti žalobkyne (dobromyseľne uzatvárajúcej dané zmluvy) individuálne ovplyvniť ich obsah, teda tento úmysel bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu sa na strane žalovaného. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj iné rozsudky tunajšieho odvolacieho súdu (napr. 25Co/62/2018-100 zo dňa 26.03.2019) aj na rozsudky Krajského súdu v Prešove z 12.12.2011, sp. zn. 7Co/84/2011, z 21.1.2013, sp. zn. 2Co 9/2012 a z 17.8.2018 sp. zn. 8Co 139/2017). Keďže objektívna premlčacia doba začína plynúť odkedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne (fakticky) došlo a v danom prípade plnenia žalobkyne boli realizované v období po uzavretí úverových zmlúv, teda v r. 2009 a 2010 a nasl., je nepochybné, že objektívna 10-ročná premlčacia lehota v čase podania žaloby na súd bola zachovaná.

20. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolacie námietky žalovaného preto boli vyhodnotené ako nedôvodné a keďže žalovaný neuviedol žiadne skutočnosti spôsobilé privodiť zmenu odvolaním napadnutého rozhodnutia, preto odvolací súd nezistiac ani iné nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal prihliadnuť z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti trov konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP <. v spojení s § 255 CSP a plne úspešnej žalobkyni súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

22. Senát odvolacieho súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).